

មាត្រា ២១.-

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជាធិរាគរណ៍ ។

មាត្រា ២២.-

ច្បាប់នេះត្រូវប្រកាសទុកជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៥

ព្រះហស្តលេខា

នរោត្តម សីហនុ

ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកម/០០៩៥/០៤

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ វរ្ម័ន

រាជហរិវង្ស ឧតតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស

អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជានិរាជ បរមនាថ

បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣
- យោងតាមព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយស្នើសុំពី សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និង អំពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

ប្រកាសរបាយឆ្នាំ

ច្បាប់ដែលបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភា នៅថ្ងៃទី ០៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពី
វិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មដែលមានលេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ច្បាប់

ស្តីពី

វិធានពាណិជ្ជកម្ម និង បញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម

ជំពូកទី ១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១ .-

ពាណិជ្ជករគឺជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលធ្វើ
ពាណិជ្ជកិច្ច ហើយដែលយកពាណិជ្ជកិច្ចនេះជាមុខរបរខ្លួនជាប្រចាំ ។

ពាណិជ្ជកិច្ចជាសកម្មភាព ទិញលក់ទំនិញ ឬសេវាដែលត្រូវបានអនុវត្ត
ជាប្រចាំក្នុងគោលដៅធ្វើការដោះដូរ និងស្វែងរកចំណេញ ។

មាត្រា ២ .-

ច្បាប់នេះចាត់ទុកថា ជាពាណិជ្ជកិច្ចរាល់សកម្មភាព ដែលមានចែងជា
អាទិ៍ដូចខាងក្រោម ៖

- ការទិញដើម្បីលក់ទៅវិញ គិតបញ្ចូលទាំងក្នុងវិស័យអចលនទ្រព្យ
- រាល់សកម្មភាពនៃ សហគ្រាសជួល សហគ្រាសការណាកម្ម សហគ្រាស
យកកំរៃជើងសារ សហគ្រាសដឹកជញ្ជូន សហគ្រាសបោះពុម្ពផ្សាយ
និងសេវាដទៃទៀត
- ប្រតិបត្តិការនៃធនាគារប្តូររូបិយវត្ថុ
- ការផ្តល់សេវាអន្តរការ សេវាទីភ្នាក់ងារ ការិយាល័យសំរាប់សំរួលកិច្ចការ
សេវាវប្បធម៌ និងការចាត់ចែងនូវទស្សនិយភាពជាសាធារណៈ

- ប្រតិបត្តិការនៃសហគ្រាសសំណង់ ការទិញឬការជួលនាវាដឹកជញ្ជូនក្នុង
ប្រទេស ឬក្រៅ ប្រទេស ការដឹកជញ្ជូន និងការផ្ញើបញ្ជូនតាមផ្លូវ
គោក ផ្លូវទឹក ឬផ្លូវអាកាស
- ការធានារ៉ាប់រងគ្រប់ប្រភេទ
- អាជីវកម្មទេសាទ អាជីវកម្មព្រៃឈើនិងរ៉ែ ។

មាត្រា ៣ .-

ច្បាប់នេះមិនចាត់ទុកថាជាពាណិជ្ជកិច្ចទេ រាល់សកម្មភាពដែលមានចែង
ជាអាទិ៍ដូចខាងក្រោម ៖

- ការផលិតដែលមិនមែនសម្រាប់លក់ទៅវិញ
- ការផលិតឬសេវាទាំងឡាយ ដែលមានលក្ខណៈជាគ្រួសារ
- ការផលិតសិល្បៈសុទ្ធសាធ
- ការបង្កាត់បង្រៀនដោយឯកជនផ្ទាល់ខ្លួនដោយសមាគមស្របច្បាប់

មាត្រា ៤ .-

មិនចាត់ទុកថាជាពាណិជ្ជករទេ ផលិតករ សិប្បករ ឬកសិករ
ទាំងឡាយ ដែលធ្វើសកម្មភាពមានលក្ខណៈជាគ្រួសារ ។

មាត្រា ៥.-

បុគ្គលដែលគ្រាន់តែជួយលក់ទំនិញរបស់សហព័ទ្ធខ្លួនដែលជាពាណិជ្ជករ
មិនចាត់ទុកថា ជាពាណិជ្ជករឡើយ ។

និយោជិតដែលលក់តែទំនិញរបស់ម្ចាស់សហគ្រាសខ្លួនដែលជាពាណិជ្ជករ
មិនចាត់ទុក ថាជាពាណិជ្ជករឡើយ ។

មាត្រា ៦ .-

សហព័ទ្ធនៃពាណិជ្ជករ ត្រូវចាត់ទុកថាជាពាណិជ្ជករដែរ បើសហព័ទ្ធ
នោះប្រកបរបរ ពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មដោយឡែក ។

ការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធ ត្រូវមានការចាំបាច់សំរាប់ពាណិជ្ជករនោះ ។

មាត្រា ៧ .-

តាមន័យនៃច្បាប់នេះ អតិថិជនមិនអាចជាពាណិជ្ជករបានទេ លើកលែង

តែអនីតិជននោះ រួចផុតពីអាណាព្យាបាល ។

មាត្រា ៨ .-

សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់ពាណិជ្ជករ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអំណាចច្បាប់ ពាណិជ្ជកម្ម លើកលែងតែមានភស្តុតាងផ្ទុយ ។

មាត្រា ៩ .-

សមត្ថភាពប្រកបកិច្ចការពាណិជ្ជកម្ម អាចត្រូវបានចាត់ទុកជាបាត់បង់ ដោយមូលហេតុ ដូចតទៅ ៖

- ធនក្ស័យ
- សេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការហាមឃាត់ការប្រកបកិច្ចការពាណិជ្ជកម្ម
- វិសមិតភាពក្នុងការងារពាណិជ្ជកម្ម និងការងារសាធារណៈ ។

ជំពូកទី ២

ផ្នែកទី ១

**បញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនិងក្រុមហ៊ុន
ការកាន់កាប់និងកម្មវត្ថុនៃបញ្ជី**

មាត្រា ១០ .-

នៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី នៃតុលាការពាណិជ្ជកម្ម មានកាន់កាប់នូវ បញ្ជីមួយ ចុះអត្តលេខនៃពាណិជ្ជករនិងក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ហៅថា "បញ្ជីពាណិជ្ជ កម្ម" ។

មាត្រា ១១ .-

ក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ទទួលខុសត្រូវក្នុងការកាន់កាប់ បញ្ជីនេះ ក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ប្រធានតុលាការ ពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ១២ .-

ពាណិជ្ជករ និងក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មទាំងឡាយដែលមានគ្រឹះស្ថាន របស់ខ្លួន សាខាបុត្រសម្ព័ន្ធ ឬទីភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមាន

កាតព្វកិច្ចចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីនេះ លើកលែងតែពាណិជ្ជករដែលមិនជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ។

មាត្រា ១៣ .-

ត្រូវកត់ចូលក្នុងបញ្ជីនេះ នូវទិទ្ធផលទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងពាណិជ្ជករនិងក្រុមហ៊ុន ដែលធ្វើពាណិជ្ជកិច្ច ។

ផ្នែកទី ២

ពាណិជ្ជករ ដែលមានគ្រឹះស្ថានដើមនៃវាកម្មជា

មាត្រា ១៤ .-

ដប់ប្រាំថ្ងៃយ៉ាងតិចមុនពេលចាប់ផ្តើមបើកធ្វើពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួន ពាណិជ្ជករ ត្រូវចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការពាណិជ្ជកម្ម នាកន្លែងដែលខ្លួនធ្វើអាជីវកម្ម ។

ពាណិជ្ជករត្រូវប្រគល់ជូនការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនូវប្រតិវេទន៍មួយធ្វើជាពីរច្បាប់មានចុះហត្ថលេខា ឬស្នាមមេដៃរបស់សាមីខ្លួន ។

ប្រតិវេទន៍នេះត្រូវសរសេរលើលិខិតគំរូមួយដែលក្រឡាបញ្ជីបានផ្តល់ឲ្យ ។ ប្រតិវេទន៍ត្រូវចែងអំពី ៖

- ១- នាមត្រកូលនិងនាមខ្លួនរបស់ពាណិជ្ជករ និងលេខនៃលិខិតអត្តសញ្ញាណ របស់ខ្លួន ។
- ២- នាមប្រើប្រាស់ក្នុងពាណិជ្ជកម្ម ឬរហស្សនាម ។
- ៣- ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ និងទីកន្លែងកំណើត ព្រមទាំងអាសយដ្ឋានផ្ទាល់ខ្លួន ។
- ៤- សញ្ជាតិដើម ហើយក្នុងករណីដែលសាមីខ្លួនបានទទួលសញ្ជាតិមួយផ្សេងទៀតត្រូវ បញ្ជាក់អំពីបែបបទនិងថ្ងៃខែឆ្នាំដែលបានទទួលសញ្ជាតិនេះ ។
- ៥- កម្មវត្ថុពាណិជ្ជកម្ម ។
- ៦- ទីកន្លែងធ្វើអាជីវកម្ម និងអាសយដ្ឋានគ្រឹះស្ថានឬសាខានៃមូលនិធិពាណិជ្ជកម្មដែលមានទីតាំងនៅព្រះរាជាណាចក្រជា ។

- ៧- ផ្អាកសញ្ញាពាណិជ្ជកម្មនៃគ្រឹះស្ថានទាំងហេតុអ្វី របស់សាមីខ្លួន ព្រមទាំងស្នាមត្រាគំរូ ។
- ៨- លិខិតអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកតំណាងពេញសិទ្ធិ ដែលទទួលរ៉ាប់រង ក្នុងការសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។
- ៩- គ្រឹះស្ថានពាណិជ្ជកម្មដែលអ្នកប្តឹងសុំ បានធ្វើអាជីវកម្មពីមុនឬគ្រឹះស្ថានពាណិជ្ជកម្មដែល អ្នកប្តឹងសុំកំពុងធ្វើអាជីវកម្មនៅ ក្នុងរង្វង់ សមត្ថកិច្ចតុលាការពាណិជ្ជកម្មដទៃទៀត ។
- ១០- សេចក្តីប្រកាសដោយសុទ្ធចិត្តរបស់អ្នកប្តឹងសុំថាគ្មានជាប់ទោសព័រ ក្នុងកិច្ចការពាណិជ្ជកម្ម ។
- ១១- ក្នុងករណីចាំបាច់លិខិតអនុញ្ញាតឲ្យប្រកបមុខរបរ ចំពោះមុខរបរណា ឬចំពោះកម្មវត្ថុ ពាណិជ្ជកម្មណាដែលតម្រូវឲ្យមានសេចក្តីអនុញ្ញាត ។

ក្រឡាបញ្ជីត្រូវចម្លងសេចក្តីក្នុងប្រតិវេទន៍ដូចក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មដោយ ប្រគល់ប្រតិវេទន៍នេះ មួយច្បាប់ក្នុងចំណោមប្រតិវេទន៍ទាំងពីរច្បាប់ជូនដល់អ្នក ប្តឹងសុំចុះឈ្មោះដោយ បញ្ជាក់នៅខាងក្រោមថា "បានចម្លងចូលបញ្ជីរួចហើយ" ។

មាត្រា ១៥ .-

ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនិងក្រុមហ៊ុនផងដែរនូវ ៖

- ១- រាល់ការផ្លាស់ប្តូរនិងការកែប្រែទាក់ទងទៅនឹងហេតុការណ៍ទាំង ឡាយ ដែលមាត្រាមុនបានអនុញ្ញាតឲ្យចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។
- ២- សាលក្រមឬសាលដីកាដែលសំរេចឲ្យពាណិជ្ជករលែងលះប្តីប្រពន្ធ ។
- ៣- ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មដែលត្រូវបានធ្វើអាជីវកម្មឬសញ្ញាផលិតកម្ម ឬសញ្ញា ដែលពាណិជ្ជករប្រើប្រាស់ ។
- ៤- សាលក្រម ឬសាលដីកាតែងតាំងក្រុមប្រឹក្សាជំនួយអមពាណិជ្ជករ ឬ សាលក្រម ឬសាលដីកាប្រកាសហាមឃាត់ពាណិជ្ជករ ឬប្រកាស ពាណិជ្ជកម្ម ព្រមទាំងសាលក្រម ឬសាលដីកាលើកការហាមឃាត់ ចេញ ។
- ៥- លិខិតបញ្ជាប្តឹងក្លែង (អ៊ីប៉ូតែក) លើទ្រព្យសំខាន់ៗសំរាប់អាជីវកម្ម ។

៦- សាលក្រមប្រកាសធនក្ស័យ ឬការជម្រះតាមផ្លូវតុលាការ ។

៧- អនុប្បទានពាណិជ្ជកម្មលក្ខណៈ ។

មាត្រា ១៦ .-

ការចុះឈ្មោះសំខាន់លើនេះ ជាភារកិច្ចផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពាណិជ្ជករ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះករណី ដែលមានចែងនៅក្នុងចំណុច ២៤ និង ៦ នៃមាត្រា ១៥ ក្រឡាបញ្ជី នៃតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ឬសាលដីកា អាចចុះសេចក្តីនោះជាបញ្ញត្តិក្នុងបញ្ជី ពាណិជ្ជកម្មដែលសាមីពាណិជ្ជករបានចុះឈ្មោះ ។

ផ្នែកទី ៣

ក្រុមហ៊ុនដែលមានទិស្តាការដើមនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

មាត្រា ១៧ .-

ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម គ្រប់ក្រុមហ៊ុនដែលមានសកម្មភាពពាណិជ្ជ កម្ម ទោះបីបែបបទនៃការបង្កើត និងថិរវេលារបស់ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះមានលក្ខណៈ បែបណាក៏ដោយ។

ការចុះឈ្មោះនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយបណ្តាធិការ ឬអភិបាល នៅក្នុងខែ នៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុន និងដប់ប្រាំថ្ងៃមុនកាលបរិច្ឆេទបើកប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម ។

អ្នកប្តឹងសុំចុះឈ្មោះ ត្រូវផ្តល់ជូនការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីតុលាការ ពាណិជ្ជកម្ម នៃទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន នូវប្រតិវេទន៍ចំនួនពីរច្បាប់ មានចុះហត្ថលេខា របស់សាមីខ្លួនអ្នកប្តឹងសុំ ព្រមទាំងតំកល់លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនផង ។

ប្រតិវេទន៍ដែលក្រឡាបញ្ជីផ្តល់តំរូវជូននោះ ត្រូវចែងអំពី ៖

- ១- នាមត្រកូលនិងនាមខ្លួន របស់សមាជិកក្រុមហ៊ុន ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ និងទី កន្លែង កំណើត ស្ថានភាពគ្រួសារ និងសញ្ជាតិ ។
- ២- ផ្តោតសញ្ញារបស់ក្រុមហ៊ុន
- ៣- កម្មវត្ថុនៃក្រុមហ៊ុន
- ៤- ទីកន្លែងទាំងឡាយ ដែលក្រុមហ៊ុនមានគ្រឹះស្ថានដើម មានសាខា

ឬទីភ្នាក់ងារនៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

- ៥- នាមនៃសមាជិក ឬតតិយជនដែលមានការអញ្ជាតឱ្យគ្រប់គ្រងចាត់ចែង និងចុះចាត់ចែង និងចុះហត្ថលេខាជំនួសមុខក្រុមហ៊ុន ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ និងទីកន្លែងកំណើតនៃអ្នកទាំងនេះ ។
- ៦- ដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុន ប្រភពដើមទុននិងចំនួនទឹកប្រាក់ ឬវត្ថុមានតំលៃ ដែលផ្តល់ដោយសមាជិកភាគហ៊ុន ប្រសិនបើជាក្រុមហ៊ុនដោយភាគហ៊ុន ។
- ៧- ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ ដែលក្រុមហ៊ុននោះចាប់ផ្តើមនិងបញ្ចប់ ។
- ៨- ទ្រង់ទ្រាយក្រុមហ៊ុន ។
- ៩- ហត្ថលេខាគំរូរបស់សមាជិក ឬតតិយជនដូចមានចែងនៅចំណុចលេខ ៥ នៃមាត្រានេះ និងស្នាមត្រាគំរូរបស់ក្រុមហ៊ុន ។
- ១០- លិខិតបញ្ជាក់អំពីការតំកល់ដើមទុនចេញដោយធនាគារ ។
- ១១- សេចក្តីប្រកាសដោយសុទ្ធចិត្តរបស់អ្នកប្តឹងសុំថា គ្មានជាប់ទោស ព័រក្នុងកិច្ចការ ពាណិជ្ជកម្ម រដ្ឋប្បវេណី ឬព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ១៨ .-

ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មផងដែរនូវ ៖

- ១- រាល់ការផ្លាស់ប្តូរកែប្រែទាក់ទងនឹងហេតុការណ៍ដែលមាត្រាមុនបានបញ្ញត្តិឱ្យចុះសេចក្តីក្នុង បញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។
- ២- នាមត្រកូលនិងនាមខ្លួនថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ និងទីកន្លែងកំណើតនៃបណ្ណាធិការ អភិបាល ឬនាយកដែលបានទទួលការតែងតាំងក្នុងអាយុកាលរបស់ក្រុមហ៊ុន ។
- ៣- ប្រកាសនីយប័ត្រតក្កកម្មដែលត្រូវបានធ្វើអាជីវកម្មនិងសញ្ញាផលិតកម្ម ដែលក្រុមហ៊ុនប្រើប្រាស់ ។
- ៤- សាលក្រមឬសាលដីកា ដែលប្រកាសរំលាយឬប្រកាសមោឃភាព នៃក្រុមហ៊ុន ។

៥- សាលក្រុមឬសាលដីកាដែលប្រកាសធនក្ស័យ ឬការជំរះបញ្ជីតាមផ្លូវ
តុលាការរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ផ្នែកទី ៤

**ក្រុមហ៊ុនបរទេសដែលមានតែសាខា
ឬទីភ្នាក់ងារនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

មាត្រា ១៩ .-

ត្រូវចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មផងដែរ រាល់ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេសដែល
មានត្រឹមតែសាខា ឬទីភ្នាក់ងារនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ចំពោះការចុះបញ្ជីនេះ ត្រូវបំពេញទំរង់ការដូចចែងក្នុងមាត្រា ១៧ និង
១៨ នៃច្បាប់ នេះ ។

មាត្រា ២០ .-

រាល់ការកែប្រែឬការផ្លាស់ប្តូរដែលកើតមានឡើងចំពោះសាខា ឬទីភ្នាក់
ងារត្រូវកត់ត្រាចូលក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ១៨ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ៥

បទបញ្ញត្តិរួម

មាត្រា ២១ .-

ប្រតិវេទន៍ធ្វើឡើងជាពីរច្បាប់ ត្រូវយកទៅដាក់ដោយអ្នកប្តឹងសុំ
ដោយអាណត្តិគាហក របស់សាមីជននោះ ។ ក្នុងករណីនេះអាណត្តិ
ត្រូវមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិអំណាចដែលត្រូវតម្កល់ទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី
នៃតុលាការ ពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២២ .-

បើប្រតិវេទន៍ត្រូវបានយកទៅដាក់ផ្ទាល់ដោយអ្នកប្តឹងសុំនោះ
ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវពិនិត្យពិច័យ អត្តសញ្ញាណរបស់សាមីខ្លួនឲ្យបានច្បាស់លាស់ ។

បើសិន ប្រតិវេទន៍នេះត្រូវបានយកទៅតម្កល់ទុក ដោយអាណត្តិសាហក ក្រឡាបញ្ជីត្រូវតែរួច ឲ្យមានការបញ្ជាក់អំពីហត្ថលេខារបស់អាណត្តិទាយក ឬការបញ្ជាក់អំពីស្នាមមេដៃ បើអាណត្តិ ទាយកមិនចេះចុះហត្ថលេខា និងតម្រូវឲ្យបង្ហាញលិខិតបញ្ជាក់ អត្តសញ្ញាណរបស់ អ្នកប្តឹងសុំ ។

មាត្រា ២៣ .-

និទ្ទេសទាំងឡាយដែលច្បាប់តម្រូវឲ្យធ្វើនោះ ត្រូវសរសេរជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរនៅលើប្រតិវេទន៍ដែលអាចអានបានដោយគ្មានបំព្រួញ គ្មានកោស លុប គ្មានជ្រៀត បន្ថែម ។ ការបន្ថែម ពាក្យនៅលើវិមទ័ព័រ ត្រូវមានចុះហត្ថលេខា សង្ខេបបញ្ជាក់ ហើយចំនួនពាក្យបន្ថែមនោះព្រមទាំងចំនួនពាក្យដែលលុបចោល ត្រូវតែរាប់និងបញ្ជាក់ ។

មាត្រា ២៤ .-

ប្រកាសនីយប័ត្រតក្កកម្មដែលត្រូវបានធ្វើអាជីវកម្ម និងសញ្ញាផលិតករ ដែល បានតំកល់ទុក ត្រូវបញ្ជាក់លេខ ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ នៃការតំកល់ទុកដែលចេញឲ្យ ដោយស្ថាប័ន មានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ២៥ .-

ក្រឡាបញ្ជីនឹងផ្ទៀងផ្ទាត់មើលក្រោមការទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់របស់ខ្លួន អំពីបែបបទ ទាំងឡាយដែលបានបញ្ញត្តិ ។ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវចុះនៅលើផ្នែកខាងលើ នៃប្រតិវេទន៍នូវ ៖

- ១- ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ ម៉ោងនៃការតម្កល់ទុកនិងទីកន្លែងតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ។
- ២- លេខរៀងរបស់ប្រតិវេទន៍តាមលំដាប់លេខជាបន្តបន្ទាប់ ក៏ប៉ុន្តែការចុះលេខនេះត្រូវចាប់ផ្តើមឡើងវិញចាប់ពីថ្ងៃទី ១ មករា ជាទៀងរាល់ឆ្នាំ ។
- ៣- អត្តលេខសំគាល់ទៅតាមបែបផែននៃសកម្មភាពរបស់ពាណិជ្ជករ ដែលចុះក្នុងបញ្ជីវិភាគិ ដែលនឹងមានចែងខាងក្រោយ ។

ចំពោះអ្នកធ្វើប្រតិវេទន៍ណា ដែលមិនបានផ្តល់នូវរាល់ព័ត៌មានគ្រប់
គ្រាន់ដល់ការចុះបញ្ជីនឹងត្រូវបានអនុញ្ញាតរយៈពេលពិសេសចំនួនដប់
ប្រាំថ្ងៃបន្ថែម ។

មាត្រា ២៦ .-

ដោយបានឃើញប្រតិវេទន៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងរាល់ឯកសារ
តម្កល់ទុកក្រឡាបញ្ជី និងផ្តល់ជូននូវវិញ្ញាបនប័ត្រចុះបញ្ជីហៅថា "សំរង់" ដែលមាន
ចែងអត្តលេខសំគាល់ចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។ វិញ្ញាបនប័ត្រនេះ ស្ថិតក្នុងលក្ខណៈ
ជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងចំណោមយុទ្ធសាស្ត្រចិត្តចាប់ពី កាលបរិច្ឆេទ ដែលបានផ្តល់ជូន ។
ក្នុងចំណោមនេះ ក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការពាណិជ្ជកម្ម អាចជំទាស់នឹងការចុះបញ្ជី និង
លុបចោលអត្តលេខសំគាល់ដែលមានចុះក្នុងបញ្ជីហើយនោះ ក្នុងករណីដែលរក
ឃើញថាជាប្រតិវេទន៍ក្លែងបន្លំ ។

ក្រឡាបញ្ជីដែលផ្តល់នូវវិញ្ញាបនប័ត្រក្លែងបន្លំ ដែលបានធ្វើឡើងដោយ
ដឹងហេតុផលសព្វគ្រប់ត្រូវទទួលទោសតាមច្បាប់ ។

មាត្រា ២៧ .-

ប្រតិវេទន៍ទាំងឡាយណា ដែលបានធ្វើក្រោយការចុះអត្តលេខត្រូវស្រង់
យកលេខ ប្រតិវេទន៍ដើម និងលេខបញ្ជីវិភាគដែលបានផ្តល់ជូននៅពេលចុះ
អត្តលេខនោះ ។

មាត្រា ២៨ .-

កាលណាបើពាណិជ្ជករណាម្នាក់ ឈប់ប្រកបពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួន ឬ
ទទួលមរណភាព ដោយពុំបានធ្វើអនុប្បទាននូវមូលនិធិពាណិជ្ជកម្មរបស់ខ្លួន ឬ
កាលណាបើក្រុមហ៊ុនណាមួយត្រូវរំលាយនោះ ត្រូវលុបឈ្មោះពាណិជ្ជករនោះ ឬ
ក្រុមហ៊ុននោះចេញពីបញ្ជី ។

បើសិនជាគ្មានការសុំលុបឈ្មោះដោយពាណិជ្ជករ ឬដោយអ្នកទទួល
មរតក ឬដោយអ្នក ជំរះបញ្ជី ការលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយ
បញ្ញត្តិសាមសេចក្តី សម្រេចរបស់ចៅក្រមទទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យបញ្ជី ។

មាត្រា ២៩ .-

ជនណាក៏ដោយ អាចសុំឲ្យក្រឡាបញ្ជីចេញឲ្យខ្លួននូវវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់អំពីចំណារទាំងឡាយដែលមានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។ បើគ្មានចុះបញ្ជីទេ ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ថាគ្មានចុះបញ្ជី ។

ការធ្វេសប្រហែស ឬការមិនព្រមចេញវិញ្ញាបនបត្រ ក្នុងរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ គិតចាប់ពីថ្ងៃស្នើសុំ នឹងបណ្តាលឲ្យមានទណ្ឌកម្មតាមវិន័យចំពោះក្រឡាបញ្ជីព្រមទាំងមានការសងជំងឺចិត្តផង ។

សេចក្តីចម្លងដែលក្រឡាបញ្ជីចេញឲ្យនោះ មិនត្រូវចែងនូវសាលក្រមប្រកាសធនក្ស័យ ឬការជំរះបញ្ជីតាមផ្លូវតុលាការទេ បើក្រោយមកមាននីតិសម្បទាឡើងវិញ ។ សេចក្តីចម្លងក៏មិនត្រូវចុះផងដែរនូវសាលក្រម ឬសាលដីកាហាមឃាត់មិនឲ្យធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឬសាលក្រម សាលដីកាតែងតាំង ក្រុមប្រឹក្សាជំនួយបើមានលើកការហាមឃាត់ចេញរួចហើយ ។

ផ្នែកទី ៦

អំពីបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម រូបភាពនិងសមាសភាព

មាត្រា ៣០ .-

បញ្ជីពាណិជ្ជកម្មដែលតម្កល់ទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការពាណិជ្ជកម្មមានពីរបែបគឺ ៖

- ១- បញ្ជីកាល្យវត្តិ
- ២- បញ្ជីវិភាគី

មាត្រា ៣១ .-

ប្រតិវេទន៍ត្រូវចុះក្នុងគល់បញ្ជីកាល្យវត្តិតាមលំដាប់នៃការតម្កល់ទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី និងតាមលេខដែលចុះ ។

ត្រូវប្រគល់ចុងសន្លឹកនៃប្រតិវេទន៍មួយសន្លឹក ដែលដាច់ចេញពីគល់បញ្ជីហៅថា "សំរង់" ជាសំគាល់នៃការតំកល់ទុកដោយមានចែងនិទ្ទេសដូចតទៅ ៖

១- លេខរៀងនៃប្រតិវេទន៍

២- ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ ម៉ោងនៃការតម្កល់ទុក និងទីកន្លែងនៃតុលាការពាណិជ្ជកម្ម

៣- នាមត្រកូលនាមខ្លួនផ្ទាល់សញ្ញាក្រុមហ៊ុន និងលំនៅដ្ឋានអ្នកធ្វើប្រតិវេទន៍ ។

ចំណែកឯបញ្ជីភាគីវិញមានទ្រង់ទ្រាយជាតារាងដែលត្រូវចុះជាអាទិ៍នូវលេខថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ ម៉ោង នៃការតម្កល់ទុកអត្ថលេខ នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន កម្មវត្ថុនៃក្រុមហ៊ុនដើមទុននៃក្រុមហ៊ុន ។ គ្រឹះស្ថានពាណិជ្ជកម្មនីមួយៗ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការចុះអត្ថលេខសំគាល់ដោយឡែក ត្រូវបានចុះលើសន្លឹកមួយទាំងសងខាងហើយនៅលើសន្លឹកនោះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវបានលេខប្រតិវេទន៍ដើមនៃការសុំចុះបញ្ជីនោះ ។

មាត្រា ៣២ .-

បើមានពាក្យសុំចុះនិទ្ទេស ដែលបង្កឲ្យលុបចោលនិទ្ទេសដែលមានស្រាប់ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវតម្កល់និទ្ទេសនេះដោយទឹកខ្មៅក្រហម ឬលុបខ្លាំងចំណាំតាមកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ដោយមានសរសេររដ្ឋាញនៅលើវិមទ័ព័រនូវសេចក្តីយោងនៃនិទ្ទេសថ្មីនិងលេខដែលក្រោមលេខនេះប្រតិវេទន៍ ឬពាក្យសុំចុះនិទ្ទេសនោះត្រូវបានចុះបញ្ជីដោយពិតប្រាកដ ។

មាត្រា ៣៣ .-

បើសិនមានការលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជី ការលុបនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយគំនូសក្រហមពីរ ខ្លាំងគ្នា ឬលុបតាមវិធីកុំព្យូទ័រ ។

សេចក្តីសម្រេចលុបឈ្មោះបញ្ជីចេញពីបញ្ជីរបស់ចៅក្រមទទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យបញ្ជី ឬ ពាក្យសុំចុះលុបឈ្មោះនោះ ត្រូវកំណត់សរសេរនៅលើវិមទ័ព័រដោយទឹកខ្មៅក្រហមផងដែរ ។

ក្រឡាបញ្ជីបញ្ជាក់និទ្ទេសនេះដោយចុះហត្ថលេខាសង្ខេប ។

មាត្រា ៣៤ .-

កាលបើនិទ្ទេសដែលមាននៅក្នុងប្រតិវេទន៍ត្រូវបានកាត់ត្រាបញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីភាគីក្រឡាបញ្ជីត្រូវប្រគល់ជូនអ្នកដែលយកមកកត់កល់ទុកនូវប្រតិវេទន៍មួយ

ច្បាប់ ដែលមានចុះហត្ថលេខាត្រឹមត្រូវសំរាប់ប្រើប្រាស់ជាវិញ្ញាបនបត្រចុះឈ្មោះ ។

សន្តិកប្រតិវេទន៍ទាំងអស់ ដែលរក្សាទុកនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃ
តុលាការពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវក្រឡាបញ្ជីចងក្រងតាមលេខរៀងយ៉ាងហោចណាស់មួយ
ដងក្នុងមួយឆ្នាំ ។

មាត្រា ៣៥ .-

បញ្ជីកាលប្បវត្តិ និងបញ្ជីវិភាគត្រូវបានប្រធានតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ឬ
ចៅក្រមទទួល បន្ទុកត្រួតពិនិត្យ បញ្ជីជាអ្នកបង់លេខ ចុះហត្ថលេខាសង្ខេប និង
ពិនិត្យ បញ្ជាក់នៅ ពេលជាប់ខែម្តងៗ ។ ការពិនិត្យបញ្ជាក់នេះត្រូវមានបោះត្រា
របស់តុលាការ និងចុះហត្ថលេខារបស់ចៅក្រមត្រួតពិនិត្យ ។

បើ ប្រធានតុលាការ ឬ ចៅក្រមទទួលបន្ទុកពិនិត្យបញ្ជី បញ្ជាក់ថា
ប្រតិវេទន៍ ណាមួយចូល ក្នុងករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤០ និង ៤១ នៃច្បាប់
នេះប្រធានតុលាការ ឬចៅក្រមនោះត្រូវជូនដំណឹងអំពីរឿងនេះទៅព្រះរាជអាជ្ញា
អមតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ៣៦ .-

ការចុះឈ្មោះ ការលុបឈ្មោះ ឬការចេញវិញ្ញាបនបត្រផ្សេងៗ ជាភារៈ
ផ្ទាល់របស់ក្រឡាបញ្ជី ។ វិញ្ញាបនបត្រទាំងនេះត្រូវចេញអោយអ្នកសុំពីសៀវភៅ
ក្បាលបញ្ជីមានលេខ ។ សោហ៊ុយបែបបទសុំចុះឈ្មោះលុបឈ្មោះឬចេញវិញ្ញា
បនបត្រផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
ហើយប្រមូលដោយក្រឡាបញ្ជីសំរាប់បង់ចូលថវិការដ្ឋ ។

មាត្រា ៣៧ .-

សេចក្តីចម្លងនៃការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជី និងវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីការគ្មាន
ចុះឈ្មោះចេញដោយក្រឡាបញ្ជី ត្រូវផ្តល់ជូនដោយឥតគិតថ្លៃតាមពាក្យសុំរបស់
អាជ្ញាធរតុលាការ ឬរដ្ឋបាលបានលុះត្រាតែមានចុះនិទ្ទេសពីកន្លែងអ្នកទទួលលិខិត
នោះ ។

មាត្រា ៣៨ -

រាល់ការចុះឈ្មោះនិងលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានចុះផ្សាយដោយក្រឡាបញ្ជីក្នុងរាជកិច្ច ។ និទ្ទេសដែលត្រូវចុះផ្សាយមានដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក- ចំពោះពាណិជ្ជករ

- ១- លេខចុះបញ្ជី
- ២- នាមត្រកូល-នាមខ្លួន របស់នាមព្រមទាំងនាមសហព័ទ្ធ
- ៣- សកម្មភាព ទីកន្លែង ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ ចាប់ផ្តើមសកម្មភាព
- ៤- ផ្ទះសញ្ញា ។

ខ- ចំពោះក្រុមហ៊ុន

- ១- លេខចុះបញ្ជី
- ២- នាមករណី
- ៣- ចំនួនដើមទុន
- ៤- ទីស្នាក់ការ
- ៥- សកម្មភាព និង ថ្ងៃ-ខែ-ឆ្នាំ ចាប់ផ្តើម
- ៦- ទ្រង់ទ្រាយក្រុមហ៊ុន ។

ផ្នែកទី ៧

ខោសបញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៩ -

រាល់ពាណិជ្ជកររូបរាស់អ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មទាំងឡាយណាដែល មិនបានសុំចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មតាមកាលបញ្ញត្តិ និងត្រូវប្តឹងទៅតុលាការអំពីបទប្រកបសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មមិនស្របច្បាប់ ។

មាត្រា ៤០ .-

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពីប្រាំម៉ឺនរៀល (៥០.០០០រៀល) ទៅប្រាំសែនរៀល (៥០០.០០០រៀល) ចំពោះ ៖

- ១- រាល់ពាណិជ្ជករ ឬរាល់អ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មទាំងឡាយណាដែលមិនបានចុះ បញ្ជីពាណិជ្ជកម្មតាមកាលបញ្ញត្តិ ។
- ២- រាល់ពាណិជ្ជករ ឬរាល់អ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មទាំងឡាយណាដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មហើយ តែមិនបានចុះនៅលើវិក័យប័ត្រ លិខិតស្នាមកំណត់បញ្ជាទិញ តារាងតម្លៃ និងឯកសារផ្សព្វផ្សាយអំពីទីកន្លែងនៃតុលាការដែលខ្លួនបានចុះឈ្មោះ និងលេខដែល ខ្លួនបានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៤១ .-

ការដែលមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចសុំចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មតាមកាលបញ្ញត្តិ អាចបណ្ដាលឲ្យពាណិជ្ជករ ឬអ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនមានទោសនិងខ្លួនភាពសាមញ្ញក្នុងករណីផនករ្យ័យ ។

មាត្រា ៤២ .-

រាល់ពាណិជ្ជករ ឬរាល់អ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មទាំងឡាយណាដែលបានផ្តល់នូវព័ត៌មានមិនពិតដោយគំនិតអាក្រក់ ដើម្បីនឹងសុំចុះលេខ ឬសុំចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់គុកពីមួយឆ្នាំ (១ឆ្នាំ) ទៅប្រាំឆ្នាំ (៥ឆ្នាំ) និងត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលានរៀល (១.០០០.០០០ រៀល) ទៅដប់លានរៀល (១០.០០០.០០០ រៀល) ។

ក្នុងករណីដែលមានការផ្លាស់ប្តូរកែប្រែព័ត៌មាន ដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៥-១ ១៨-១ និង ២០ រាល់ពាណិជ្ជករ ឬអ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនណា ដែលមិនបានបំពេញបែបបទនៅការិយាល័យ ក្រឡាបញ្ជីតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ ក្រោយពីមានការផ្លាស់ប្តូរកែប្រែនេះ ត្រូវពិន័យ ជាប្រាក់ចំនួនពីប្រាំសែនរៀល (៥០០.០០០ រៀល) ទៅមួយលានរៀល (១.០០០.០០០ រៀល) ។

មាត្រា ៤៣ .-

រាល់ពាណិជ្ជករ ឬរាល់អ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មទាំងឡាយណាដែលប្រើឯកសារក្លែងក្លាយដោយចេតនានៅក្នុងទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់គុកពីមួយឆ្នាំ (១ឆ្នាំ) ទៅប្រាំឆ្នាំ (៥ឆ្នាំ) និងពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលានរៀល (១.០០០.០០០ រៀល) ទៅដប់លានរៀល (១០.០០០.០០០ រៀល) ។

មាត្រា ៤៤ .-

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ការផ្ដន្ទាទោសដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤០, ៤២, ៤៣ នឹងត្រូវអនុវត្តកិច្ចការតបរមា ហើយបើមានបទល្មើសដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៤២-១ មិនរាងចាលនោះ រាល់ពាណិជ្ជករ ឬអ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសជាប់គុកពី ៣ ខែ ទៅ ១ ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៤៥ .-

ជនណាដែលបានជំរិតឬបានទទួលនូវរបស់ ឬប្រាក់ដោយប្រើអំណាចនៃមុខងាររបស់ខ្លួន ជននោះត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ហើយនឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

មាត្រា ៤៦ .-

ប្រាក់ពិន័យទាំងឡាយដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះត្រូវបង់ចូលថវិការដ្ឋ ។

ជំពូកទី ៣

កាតព្វកិច្ចគណនេយ្យ

មាត្រា ៤៧ .-

រាល់ពាណិជ្ជករ ឬរាល់អ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មមានកាតព្វកិច្ចកាន់កាប់គណនេយ្យមួយទៅតាមវិធានគណនេយ្យនិងតាមប្លង់គណនេយ្យទូទៅ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រមទាំងការណែនាំផ្សេងៗទៀតដែលទាក់ទងដល់ការអនុវត្តន៍ ។

រាល់ពាណិជ្ជករ ឬរាល់អ្នកដឹកនាំក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មទាំងឡាយណាដែល

ប្រព្រឹត្តល្មើសផ្ទុយនឹងបទបញ្ជាគណនេយ្យដូចមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌខាងលើនេះ ត្រូវចោទប្រកាន់និងផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

មាត្រា ៤៨ .-

គ្រប់ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មត្រូវ បើកគណនីយ៉ាងហោចមួយនៅធនាគារណាមួយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤៩ .-

រាល់ពាណិជ្ជកិច្ចដែលធ្វើឡើងរវាងអាជីវករនិងអាជីវករត្រូវមានវិក័យ ប័ត្រយ៉ាងហោចណាស់ពីរច្បាប់ ។ ច្បាប់ដើមមួយសន្លឹកសំរាប់ផ្តល់ជូនអតិថិជន ហើយសន្លឹកផ្សេងទៀតត្រូវរក្សាទុកដោយអ្នកលក់ ។

ចំពោះការលក់ទំនិញ ឬការធ្វើសេវាឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ពុំចាំបាច់ធ្វើវិក័យ ប័ត្រ ឬសក្ខីប័ត្រទេ លើកលែងតែអតិថិជនទាមទារ ។

មាត្រា ៥០ .-

ក្នុងវិក័យប័ត្រត្រូវមានចុះយ៉ាងហោចណាស់នូវនិទ្ទេស ដែលកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៥១ .-

រាល់ពាណិជ្ជករត្រូវបិទតម្លៃនិងលក្ខខណ្ឌនៃការលក់ដូរដែលនៅជាធរមាន ។ បែបបទ នៃការបិទផ្សាយ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៥២ .-

រាល់ថ្ងៃទាំងឡាយត្រូវតែកំណត់ជាប្រាក់រៀល លើកលែងតែក្នុងករណី ដែល មានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៥៣ .-

រាល់ការទិញឬការលក់រវាងពាណិជ្ជករនិងពាណិជ្ជករ ដែលមានទឹក ប្រាក់ស្មើ ឬលើសពីដប់លានរៀល (១០.០០០.០០០រៀល) ឬសមមូលជា រូបិយប័ណ្ណបរទេស ត្រូវតែធ្វើការទូទាត់ដោយមូលប្បទានប័ត្រ ឬដោយផលប័ត្រ ពាណិជ្ជកម្ម។

ជំពូកទី ៤

អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥៤ .-

ក្នុងរយៈកាលដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅពុំទាន់មានតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ការចាត់ចែងការកាន់កាប់បញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងការគ្រប់គ្រងសមត្ថភាពពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ត្រូវប្រគល់ជូនក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៥៥ .-

ក្នុងរយៈកាលដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅពុំទាន់មានតុលាការពាណិជ្ជកម្ម តុលាការ នីតិសាមញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានសមត្ថកិច្ចលើរឿងក្តីពាណិជ្ជកម្ម ទាំងអស់ ។

មាត្រា ៥៦ .-

ក្រសួងនីមួយៗដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវជំរុញរាល់ពាណិជ្ជកម្មរាល់ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជ កម្មឲ្យចាត់ចែងធ្វើពាក្យសុំចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៅពេលដែលច្បាប់នេះ ចូលជាធរមាន។

មាត្រា ៥៧ .-

នៅក្រោយពេលបញ្ចប់សម័យអន្តរកាល ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនិងតុលា ការពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវសហការគ្នាដើម្បីផ្ទេរបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មជូនទៅការិយាល័យ ក្រឡាបញ្ជី នៃតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៥៨ .-

រាល់ពាណិជ្ជករនិងរាល់ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ដែលបានធ្វើសកម្មភាពមុនការ ប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់នេះ ត្រូវប្តឹងសុំចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៅក្រសួង ពាណិជ្ជកម្មក្នុងរយៈពេល៦ខែ ។ បើមានការចាំបាច់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មអាចសំរេចបន្ត រយៈពេលនេះបាន ៦ ខែ ទៀត ។

ជំពូកទី ៥

អវសានបញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥៩ .-

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៦០ .-

ច្បាប់នេះត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៥

ព្រះហស្តលេខា

នរោត្តម សីហនុ